

تربیت جنسی فرزندان

پودمان تعلیم و تربیت در خانواده

ترتیبی ضا محمدی آریا

کتاب درسی «تربیت جنسی فرزندان» برای پودمان «تعلیم و تربیت در خانواده» دوره آموزش‌های خاص مدیریت خانواده در مقطع کارشناسی تدوین شده است.

۱۳۹۳

وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی

سرشناسه	محمدي آريا، عليرضا، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پديدآور	تربيت جنسي فرزندان: يودمان تعليم و تربيت در خانواده عليرضا محمدي آريا، صمد آقاميري، فاطمه لچيناني.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه آموزش عالي علمي - کاربردي هلال ايران، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهري	۱۳۰ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۷۸۰-۹۹-۰
وضعيت فهرست نويسي	فيا.
موضوع	امور جنسي -- آموزش به کودکان
موضوع	امور جنسي -- آموزش به نوجوانان
موضوع	والدين و کودک
موضوع	والدين و نوجوانان
شناسه افزوده	قليبي، صمد، ۱۳۴۷ -
شناسه افزوده	لچيناني، فاطمه، ۱۳۵۰ -
شناسه افزوده	مؤسسه آموزش عالي علمي - کاربردي هلال ايران
رده بندي کنگره	۱۲۶۱ : ۴۵۰ : HQ ۵
رده بندي ديويي	۶۴۹/۶۵
شماره کتابشناسي ملي	۳۳۷۹۰۰۹

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان کتاب: تربيت جنسي فرزندان: يودمان تعليم و تربيت در خانواده
نويسندگان: عليرضا محمدي آريا، صمد آقاميري، فاطمه لچيناني
ويراستار: خديجه پاليزوان
طراح جلد: معصومه ميرحسيني
صفحه آرا: الهام فيض آبادي
ناشر: مؤسسه آموزش عالي علمي - کاربردي هلال ايران (وابسته به جمعيت هلال احمر)
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۸۰-۹۹-۰
قيمت: ۷۱۰۰۰ ريال
جايشانه: زرین گستر اورست
نوبت چاپ: اول، بابين ۱۳۹۳
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

انسار اين کتاب فقط با اختيار و مجوز مرکز آموزش هاي عالي آزاد و آموزش هاي خاص دانشگاه جامع علمي کاربردي انجام مي شود.

(نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

نشاني: تهران، ميدان فلسطين، خيابان ايتاليا، مؤسسه آموزش عالي علمي - کاربردي هلال ايران، پلاک ۱

تلفن: ۸۸۹۹۳۹۵۹-۶۰، دورنگار: ۸۸۹۵۴۰۰۷، کديستي: ۱۴۱۶۶-۴۴۹۹۳

وب سايت: www.helal-uast.ac.ir

پست الكترونيكي: info@helal-uast.ac.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۹

فصل اول: خانواده و کارکردهای آن

هدف‌های یادگیری.....	۱۲
خانواده.....	۱۲
نیازها.....	۱۴
میل جنسی.....	۱۷
نقش خانواده در مسائل جنسی.....	۱۷
تأثیرات درازمدت تجربیات جنسی و دکان در بزرگسالی.....	۲۱
تأثیرات درازمدت برهنگی والدین.....	۲۲
رختخواب مشترک کودک - والد.....	۲۴
خلاصه فصل.....	۲۸
خودآزمایی.....	۳۰

فصل دوم: رشد و مراحل آن

هدف‌های یادگیری.....	۳۲
مفهوم رشد.....	۳۳
دوره‌های زندگی.....	۳۳
دوره اول، پیش از تولد: از لقاح تا تولد.....	۳۴
دوره دوم، نوپایی: از تولد تا پایان ۲ سالگی.....	۳۴
دوره سوم، کودکی اول: از ۳ تا پایان ۶ سالگی.....	۳۵
دوره چهارم، کودکی دوم: از ۷ تا پایان ۱۱ سالگی.....	۳۶
دوره پنجم، نوجوانی: از ۱۲ تا پایان ۲۰ سالگی.....	۳۷
دوره ششم، جوانی: از ۲۱ تا پایان ۴۰ سالگی.....	۴۵
دوره هفتم، میانسالی: از ۴۱ تا پایان ۶۰ سالگی.....	۴۶
دوره هشتم، سالمندی: از ۶۱ سالگی تا مرگ.....	۴۶
خلاصه فصل.....	۴۸
خودآزمایی.....	۵۰

فصل سوم: تربیت جنسی

۵۲	هدف‌های یادگیری
۵۳	تربیت جنسی
۵۷	اهمیت تربیت جنسی
۵۷	محتوای تربیت جنسی
۵۹	دستورالعمل‌های لازم برای نحوه صحبت کردن با کودکان و نوجوانان در مورد مسائل جنسی
۶۳	خلاصه فصل
۶۴	خودآزمایی

فصل چهارم: سوالات جنسی کودکان و نوجوانان و پاسخ‌های مناسب آن

۶۶	هدف‌های یادگیری
۶۷	سوالات کودکان
۶۸	کنجکاوی‌های جنسی کودکان
۶۹	سوالات جنسی کودکان
۷۵	نوع سوالات در سنین مختلف
۷۵	انواع سوالات جنسی کودکان و نوجوانان
۷۶	برخورد با موارد غیرقابل انتظار
۷۷	چه زمانی باید نگران بشویم؟
۷۸	خلاصه فصل
۸۰	خودآزمایی

فصل پنجم: روند تاریخی دیدگاه آئین‌ها و مریان بزرگ در زمینه تربیت جنسی

۸۲	هدف‌های یادگیری
۹۰	دیدگاه آئین‌ها و مریان بزرگ در زمینه تربیت جنسی
۹۰	دیدگاه اسلام در تربیت جنسی
۹۰	آیین بودایی در هند
۹۱	آیین مانوی در ایران باستان
۹۲	تربیت جنسی از دیدگاه مریان بزرگ
۹۷	خلاصه فصل
۹۹	خودآزمایی

فصل ششم: برنامه تربیت جنسی در نظام آموزش و تربیت کشورهای مختلف

۱۰۲	هدف‌های یادگیری.....
۱۰۹	برنامه تربیت جنسی در سوئد.....
۱۱۰	برنامه تربیت جنسی در آمریکا.....
۱۱۴	آموزش جنسی نوجوانان در مدارس.....
۱۱۷	برنامه تربیت جنسی در مدارس انگلستان.....
۱۱۹	تربیت جنسی در مدارس لبنان.....
۱۲۱	خلاصه فصل.....
۱۲۴	خودآزمایی.....
۱۲۵	فهرست منابع.....

پیش‌گفتار ناشر

از آنجا که ارتقای کمی و کیفی نظام آموزش‌های علمی- کاربردی و اعتلای امر آموزش و پژوهش به عنوان یکی از راهبردهای اصلی آموزش عالی در توسعه کشور تبیین شده است، دانشگاه با هدف اصلاح هرم شغلی و تربیت نیروی انسانی ماهر در بخش‌های مختلف تأسیس گردیده است. این دانشگاه با توجه به رسالت خود، مبنی بر آموزش و پژوهش در مرزهای فناوری و ایجاد اشتغال و همچنین به دلیل تفاوت ماهوی با آموزش‌های رایج دانشگاهی و بومی کردن دانش‌های منطقه‌ای، منابع آموزشی در رشته‌های خاص نیاز مبرم دارد. لذا تألیف و انتشار جزوات کتب درسی تخصصی رشته‌های مختلف در دستور کار قرار گرفته است. انجام این امر در چنین سطح گسترده‌ای، کاری بسیار بزرگ و دشوار است که اراده و همتی بزرگ می‌طلبد.

مرکز آموزش‌های علمی- کاربردی خاص دانشگاه جامع علمی- کاربردی با استعانت از خداوند بزرگ، همت و همکاری استادان، رؤسای و دست‌اندرکاران، امیدوارند صاحب‌نظران و مدرسان در راستای حفظ، صیانت و توسعه نظام آموزش علمی- کاربردی با پیشنهادهای سازنده خود ما را در ارتقای کیفیت علمی این جزوات و کتب یاری دهند. در اینجا لازم است از ریاست محترم دانشگاه، جناب آقای دکتر حسین پورعباس، معاونت آموزش، جناب آقای دکتر رجبعلی برزویی، رئیس مرکز آموزش علمی آزاد و آموزش‌های خاص، جناب آقای مهندس علی معصومیان، اعضای محترم کمیته برنامه‌ریزی منابع آموزشی و انتشارات متشکل از رئیس کمیته، جناب آقای دکتر سید صاحب سادات حسینی، رئیس کمیته، جناب آقای محمدعلی صنعتی، و سایر اعضا، آقایان دکتر هادی تدین و دکتر ماشاءالله واشقعی، دکتر عباسعلی ناصحی و دکتر ژاله طاهری که زحمات و هدایت‌های بی‌دریغ این عزیزان نقضی بهم و اساسی در شکل‌گیری و چاپ این جزوات و کتب دارد و نیز از زحمات گردآورنده کتاب، آقای دکتر علیرضا محمدی آریا و همچنین سایر همکاران آقای دکتر عباسعلی ناصحی و خانم دکتر ژاله طاهری، خانم خدیجه پالیزوان و خانم الهام فیض آبادی تشکر می‌نماییم.

این کتاب به عنوان منبع درسی تربیت جتسی فرزندان در اختیار مدرسان و دانشجویان قرار می‌گیرد.

کمیته برنامه‌ریزی منابع آموزش و انتشارات مرکز آموزش‌های علمی آزاد و آموزش‌های خاص

کودکان بزرگ‌ترین سرمایه ما هستند؛ آنها را درست تربیت دهیم. کودکان امروز، کارگران، متخصصان، والدین، تصمیم‌گیرندگان و رأی‌دهندگان فردا هستند و در واقع مسئول دموکراسی و بهره‌وری و تنها امید ما برای تحقق بخشیدن به یک جهان عادلانه و امن خواهند بود (دیور و فالکنر، ۲۰۱۱؛ ترجمه معتمدی‌شارک و همکاران، ۱۳۹۲).

در واقع فرزندان، آینده‌سازان جامعه ما محسوب می‌شوند. آینده‌سازان نیاز به آمادگی‌های متعددی دارند. مجموعه‌ای از رویه‌هایی که والدین در ارتباط با فرزندان خود در پیش می‌گیرند، در راستای آماده کردن آنها برای حال و آینده است. به عبارت دقیق‌تر، مهم‌ترین اقدام والدین تربیت فرزندان است. تربیت به معنای دستیابی به رشد است. با توجه به اینکه رشد از ابعاد جسمی، شناختی، هیجانی، اخلاقی، اجتماعی و جسمانی برپا می‌دارد، تربیت نیز دارای ابعاد مختلف است.

یکی از ابعاد مهم تربیت صحیح، آشنایی با کردن نیازهای کودکان است. در واقع مجموعه رفتارهای انسان در طول زندگی، برای ارضای نیازهای خود است. بنابراین والدین باید تلاش کنند نیازهای کودکان به گونه‌ای مؤثر ارضا شوند و از آنجا که مهم‌ترین نیازهای کودکان به طور صحیح نیازهای خود را ارضا کنند.

میل جنسی، یکی از نیازهای فیزیولوژیک انسان به شمار می‌رود که با توجه به ویژگی‌های عصر حاضر به علت افزایش آگاهی‌های کودکان، نسبت به گذشته بیشتر و زودتر مورد توجه کودکان قرار گرفته است. بنابراین تربیت جنسی که یکی از ابعاد تربیت محسوب می‌شود، به منظور هدایت رشد جنسی کودکان در عصر حاضر بیش از گذشته ضرورت دارد؛ زیرا پاسخ‌های والدین گذشته برای کودکان امروز در خصوص مسائل جنسی امروزه مؤثر واقع نمی‌شود و لازم است که کودکان در زمینه مسائل جنسی از اطلاعات همه‌جانبه، مفید و ضروری برخوردار باشند تا بتوانند در این عصر پیچیده سازگار شوند.

در این مجموعه سعی شده است که تربیت جنسی از ابعاد مختلف مورد توجه قرار گیرد تا بتواند راهنمای مناسبی برای والدین، مربیان، مسئولان و به طور کلی تمامی دست‌اندرکاران حوزه کودکان و نوجوانان باشد.

در تدوین این مجموعه از کمک بسیاری از متخصصان و نویسندگانی که در این حوزه تلاشهای بسیار ارزشمندی انجام داده‌اند استفاده شده است که در بخش فهرست منابع ارائه شده‌اند. بر خود لازم می‌دانم که از همه این عزیزان قدرانی نمایم. همچنین از همکارانی که در کلیه مراحل گردآوری یاریگر اینجانب بوده‌اند، به ویژه جناب آقای دکترصمد آقامیری، جناب آقای دکتر مهران جورابلو، سرکار خانم فاطمه لچینانی و سرکار خانم الهه انصاریان به خاطر کمکهای ارزشمندشان سپاسگزارم. در پایان برای همه عزیزان آرزوی توفیق و سربلندی دارم.

دکتر علیرضا محمدی آریا

پاییز ۹۳

www.ketab.ir